

Naturpolitikens handleplaner

Indsatsområdet: *Sikre og genoprette værdifuld natur*

Udarbejdet af **Arbejdsgruppe Private**

Beskrivelse

Bornholm er kendetegnet ved en rig og mangfoldig natur. Naturpolitikken har en særlig opmærksomhed på at bevare og styrke de landskabstyper, som er særlige for Bornholm, og den mangfoldighed af naturtyper og arter, som knytter sig hertil. Men naturpolitikken har også fokus på at give naturen mere plads på Bornholm og skabe større sammenhænge i naturen.

Naturpleje og naturgenopretning

BRK gør allerede en stor indsats for at bevare og forbedre naturen på Bornholm. Kommunen afsætter årligt 3 mio. kr. til naturpleje og naturgenopretning. Kommunen arbejder efter kommuneplanens politiske målsætninger, og midlerne anvendes til følgende typer af indsatser: Opsætning af hegn og afgræsning af overdrevarsarealer, klippeløkker, heder, enge og strandenge for at sikre den meget fine flora og fauna, der er tilknyttet disse arealer; skånsom pleje på fortidsminder for at fremme den specielle lysåbne flora, der ofte findes her; samt genskabelse af naturlig hydrologi ved f.eks. at fjerne faunaspærringer i vandløb og opgrave rør for at genskabe åbne vandløb og våde enge. Hovedparten af indsatserne sker på private arealer i samarbejde med private lodsejere. Det anbefales, at indsatsen videreføres og udvikles løbende i takt med, at der kommer ny viden.

Biodiversitetspuljen

BRK udfører også naturforbedringer gennem biodiversitetspuljen, som BRK har afsat til projekter, der har til formål at skabe yderligere forbedringer for natur og biodiversitet. Puljen er åben for ansøgninger fra private lodsejere samt foreninger og lignende, som kan søge om at få udført naturforbedrende projekter. Dette kan f.eks. være åbning af rørlagte vandløb, genskabelse af enge, oprensninger eller etableringer af søer og damme, rydning og/eller hegning og genoptagelse af afgræsning af tilgroede og forladte klippeløkker m.m. Biodiversitetspuljens midler kan understøtte naturpolitikken og f.eks. målrettes til prioriterede indsatsområder.

Vådområder på lavbundslande

En foreslået ny større indsats retter sig mod genopretning/etablering af større vådområder på lavbundslande, som i dag er landbrugsjord. Første fase i en indsats vil være en forundersøgelse, hvor ejere af (større) bornholmske lavbundslande med genopretningspotentiale identificeres og deres holdninger til at indgå i et projekt afklares. Herefter skal der regnes på økonomi og klimamæssig gevinst ved gennemførelse af projekterne, og f.eks. 1-3 projekter prioriteres. I efterfølgende faser skal der skaffes finansiering f.eks. hvis muligt med tilskudsordninger, og der kan være behov for at gennemføre jordfordeling, før indsatserne kan gennemføres. I første omgang anbefales det af afvente udmøntningen af den netop indgåede landbrugsaftale, hvor udtagning af lavbundslande udgør en central del.

Høring af Naturpolitikens handleplaner uge 46-51 2021

Handleplan tilknyttet indsatsområdet: *Sikre og genoprette værdifuld natur*

Udarbejdet af **Arbejdsgruppe Private**

#	Overskrift	Handling Uddybende beskrivelse af indholdet	Tidsplan Milepæle-varighed	Aktører Hvem ejer/bidrager	Forventet resultat Hvad vil vi opnå	Økonomi
e-3	Genopretning af vådområder på lavbundslande	<p>En forundersøgelse, hvor ejere af (større) bornholmske lavbundslande identificeres ud fra eksisterende kortmateriale. Mulige projekter undersøges med henblik på naturpotentiale, klimaeffekt, økonomi ved udtagning og støtteordninger. 1-3 større projekter prioriteres.</p> <p>Indsatsen gennemføres i fire faser (se kolonnen "Tidsplan").</p> <p>Inden igangsætning afventes udmøntningen af den netop indgåede landbrugsaftale, hvor udtagning af lavbundslande er central, samt den nye landbrugsreform 2023-2027, hvor en større del af landbrugsstøtten øremærkes ordninger, der gavner klima, miljø og biodiversitet. Herunder afventes det at se, hvordan tilskudsmuligheder til lavbundsprojekter vil blive udmøntet.</p> <p>I den mellemliggende periode afdækkes eventuelle andre finansieringsmuligheder som bl.a. Klimaskovfonden, og der holdes løbende kontakt mellem BRK og BLF vedr. mulighederne.</p> <p>Den egentlige indsats iværksættes først, når der er mere klarhed over de kommende tilskuds-/finansieringsmuligheder.</p>	<p>Fase 1: Lodsejerundersøgelse, hvor man afdækker lodsejernes holdning til at indgå i projektet og i givet fald på hvilke vilkår. Minimum 10 arbejdstimer pr. lodsejer. Kan udføres af BLF.</p> <p>Fase 2: Projekter beregnes mht. klimamæssig gevinst ved gennemførelse. BLF vil forhåbentlig kunne løse denne opgave med det nye værktøj "Klimatjek" fra SEGES. Økonomi beregnes. Muligheder for tilskud fra bl.a. "Klima-lavbundsordningen", og "Multifunktionel jordfordeling" samt kommende nye ordninger undersøges.</p> <p>Fase 3: Projekter prioriteres og finansiering tilvejebringes.</p> <p>Fase 4: Implementering af indsatserne.</p>	Forundersøgelsen gennemføres med fuld ejerinddragelse, og i et samarbejde mellem BLF og BRK.	Indsatsen kan genskabe natur og hermed give mere plads til naturen på arealer, som i dag er landbrugsjord. Indsatsen kan samtidig have en positiv klimaeffekt ved at binde kulstof. I nogle områder kan der være synergi med drikkevandbeskyttelse.	<p>Bemærkninger: Indsatsen afventer udmøntningen af den nye landbrugsaftale for så vidt angår udtagning af landbrugsjord og den nye landbrugsreform for så vidt angår udtagning af landbrugsjord i lavbundsområder.</p> <p>Lodsejerundersøgelser og beregninger vedr. klimagevinst og økonomi kan udføres af BLF. Finansiering hertil skal afklares i dialog med BRK.</p>